Laboratorium 7 – algorytm k najbliższych sąsiadów

ver. 1.00

Streszczenie

Algorytm k najbliższych sąsiadów (algorytm k-nn z ang. k nearest neighbours) jest algorytmem regresji nieparametrycznej używanych w statystyce do prognozowania wartości pewnej zmiennej losowej. Algorytm może zostać użyty w zadaniu klasyfikacji oraz regresji. W zadaniu klasyfikacji, próbka otrzymuje etykietę którą najczęściej występuje wśród k najbliższych sąsiadów. W zadaniu regresji metoda w trakcie obliczania odpowiedzi modelu bierze pod uwagę k najbliższych punktów i oblicza średnią arytmetyczną wartości ich zmiennej zależnej y. Obliczanie odpowiedzi modelu w zapisie matematycznym wygląda następująco:

$$y = \frac{1}{k} \sum_{i \in N_k(x,X)} y_i,$$

gdzie $N_k(x,X)$ to indeksy k najbliższych punktów do punktu x w całym zbiorze uczącym X. W swojej klasycznej formie algorytm k-NN używa odległości euklidesowej do wybrania najbliższych sąsiadów

W klasycznej wersji algorytmu k-NN w celu odnalezienia najbliższych sąsiadów obliczana jest odległość każdego punktu uczącego od punktu dla którego chcemy policzyć odpowiedź modelu. Wymaga to zachłannego sprawdzenia wszystkich punktów uczących, co staje się problematyczne w przypadku dużych zbiorów danych. W celu usprawnienia tej procedury zbiór danych można przedstawić w postaci drzewa binarnego. Struktura taka nazywa się **kD-drzewem** i dzieli ona przestrzeń wejść przy pomocy hiperpłaszczyzny na dwie podprzestrzenie. Następnie każda z podprzestrzeni dzielona jest rekursywnie na kolejne podprzestrzenie. Struktura danych nazywana jest kD-drzewem ponieważ przechowuje ona zbiór punktów w k-wymiarowej przestrzeni.

1 Cel

Celem laboratorium jest zapoznanie się z algorytmem najbliższych sąsiadów. Zaimplementowanie metody k-nn i użycie jej w zadaniu klasyfikacji oraz regresji. Przystosowanie algorytmu do korzystania z kD-drzew.

Informacja. Odpowiedzi na pytania teoretyczne zawarte poniżej można umieścić w lakonicznej formie w postaci komentarzy do napisanego kodu.

2 Implementacja

- 1. Zaimplementuj algorytm k-nn jako klasę w języku Python posiadającą następujące metody:
  - Konstruktor:

```
def __init__(self, n_neighbors = 1, use_KDTree = False)
- n_neighbors - liczba sąsiadów,
- use_KDTree - definiuje czy należy korzystać kD-drzew.
```

• Metoda do uczenia modelu:

```
def fit(self, X, y)
```

- X dane wejściowe,
- y atrybuty decyzyjne/zmienna zależna
- Metoda do dokonywania predykcji: def predict(self, X)
- Metoda zwracająca wskaźnik jakości dopasowania: def score(self, X, y)
   Metoda powinna zwracać błąd średniokwadratowy dla zadania regresji lub procentową dokładność w zadaniu klasyfikacji.
- Zaimplementuj algorytm k-nn w dwóch wersjach do zadania klasyfikacji oraz regresji.
- 3. Rozszerz implementację aby korzystała z kD-drzew. W celu realizacji zadania należy skorzystać z gotowej struktury dostępnej w Pythonie (sklearn.neighbors.KDTree).

3 Klasyfikacja

1. Wygeneruj dane uczące przy pomocy metody sklearn.datasets.-make_classification.

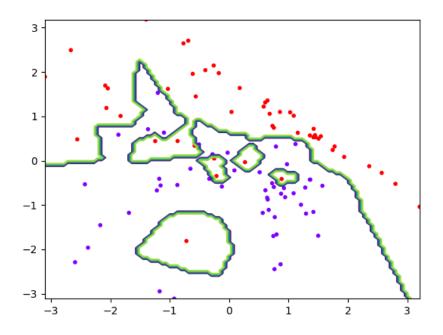
Ustawienie parametru random_state pozwoli na generowanie powtarzalnych wyników.

- 2. Dokonaj klasyfikacji przy pomocy metody k-nn.
- 3. Zwizualizuj dane oraz granicę separacji w przestrzeni 2D. Granica separacji może zostać zobrazowana przy pomocy metody contour. W celu jej narysowania należy wygenerować regularną siatkę punktów (metoda meshgrid), a następnie dla każdego węzła siatki obliczyć odpowiedź algorytmu k-nn. Przykładowa wizualizacja została zaprezentowana na Rysunku 1
- 4. Wczytaj dane iris oraz rozdziel je na cześć wejściową (X) i decyzje (Y), a następnie dokonaj ich klasyfikacji.
- 5. Zwizualizuj dane przy pomocy metody PCA rzutując dane na dwie pierwsze składowe główne. Umieść na wykresie granicę separacji. W celu wizualizaji granicy separacji należy:
  - (a) Wygenerować regularną siatkę punków w przestrzeni 2D.
  - (b) Punkty opisujące siatkę należy przekonwertować do "oryginalnej" przestrzeni (4D) przy pomocy metody pca.inverse_transform.
  - (c) Rezultat punktu poprzedniego należy podać do funkcji predict, a uzyskany wynik wraz z regularną siatką (z pkt. a) narysować przy pomocy metody contour.

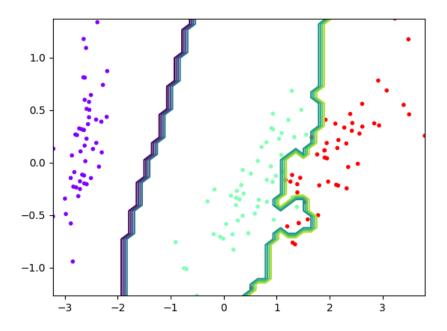
Przykładowa wizualizacja została zaprezentowana na Rysunku 2

- 6. Przy pomocy kroswalidacja leave-one-out przetestuj jak algorytm zachowuje się przy różnych wartościach parametru k. Wyniki wypisz na ekran w postaci tabeli.
  - Informacja. W kroswalidacja leave-one-out ze zbioru danych pobierana jest jedna próbka jako próbka testująca, a reszta danych traktowana jest jako dane uczące. Następnie próbka ta jest zwracana do zbioru i pobierana jest kolejna próbka, która jest traktowana jako próbka testująca. Procedura systematycznie pobiera każdy punkt jeden raz, a następnie wylicza średni błąd popełniany przez model.
- 7. Porównaj czas działania algorytmu w wersji podstawowej i wersji korzystającej z kD-Drzew.

Rysunek 1: Przykładowa wizualizacja 2D. ${\sf random\ data}$

Rysunek 2: Przykładowa wizualizacja 3D. $% \left(1\right) =\left(1\right) +\left(1\right) +\left($

4 Regresja

- 1. Wygeneruj dane uczące (2D) przy pomocy metody sklearn.datasets.-make_regression.
- 2. Dokonaj regresji przy pomocy metody k-nn.
- 3. Zwizualizuj dane oraz odpowiedź modelu (linia trendu). Wypisz na ekran błąd popełniany przez model.
- 4. Wczytaj dane boston (sklearn.datasets.load_boston).
- 5. Przy pomocy 10-krotnej krzyżowej walidacji przetestuj model dla różnych wartości parametru k. Wyniki wypisz na ekran w postaci tabeli. Informacja. W K-krotnej krzyżowej walidacji oryginalna próba jest dzielona na K podzbiorów. Następnie kolejno każdy z podzbiorów jest używany jako zbiór testowy, a pozostałe razem jako zbiór uczący. Całość powtarza się K-krotnie dla każdego podzbioru, a końcowe wyniki rezultatów uśrednia się.